

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36014489	A Xunqueira	Pontevedra	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
MAM	Madeira, moble e cortiza	CMMAM01	Carpintaría e moble	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0544	Mecanizado de madeira e derivados	2023/2024	8	158	158

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	JAVIER GONZÁLEZ ENTENZA,PABLO MACEDA GONZÁLEZ (Subst.)
Outro profesorado	PABLO MACEDA GONZÁLEZ

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Este módulo profesional contén a formación necesaria para desempeñar a función de mecanizado de madeira e derivados, aplicando os procesos de selección de materiais para a fabricación en carpintería e moble, preparar máquinas para mecanizar e obter pezas e subconxuntos coas máquinas convencionais.

Seleccionar materiais para a fabricación.

Preparar a fabricación de elementos.

Aplicar normas de prevención de riscos laborais na selección de materiais.

Preparar máquinas para mecanizar.

Mantemento das máquinas.

Aplicar normas de prevención de riscos laborais na preparación das máquinas e no mantemento.

Mecanizar coas máquinas.

Aplicar normas de prevención de riscos laborais no mecanizado coas máquinas.

As actividades profesionais asociadas a esta función aplícanse en:

Elección dos materiais.

Planificación e realización do mecanizado de madeira e derivados.

Montaxe de moblaxe mediante ferramentas, utensilios e equipamentos.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os obxectivos xerais a), b), e), g), i), j), l), m) e n) do ciclo formativo, e as competencias profesionais, persoais e sociais a), b), e), g), i), j), l) e m).

As liñas de actuación no proceso ensino-aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

Coñecemento dos materiais e as súas técnicas de mecanizado asociadas, tanto mediante máquinas portátiles como con máquinas convencionais.

Coñecemento do mantemento das máquinas da aula taller, e o seu mantemento.

Coñecemento das normas de seguridade en todos os procesos do mecanizado.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Selecciona materiais para a fabricación en carpintería e moble, aplicando métodos de optimización.	Escoller e preparar materiais para a fabricación de elementos de madeira e derivados marcando pezas para a súa optimización, cumprindo as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental.	38	30
2	Posta a punto das máquinas de mecanizado e mantelas operativas	Preparación e posta a punto das máquinas, mantelas operativas para a realización de operacións de mecanizado verificando a súa calidade, cumprindo as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental.	38	20
3	Obter pezas e subconjuntos coas máquinas convencionais.	Mecanizar prensar coas máquinas convencionais para obter pezas e subconjuntos, verificando a calidade do produto e cumprindo as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental.	82	50

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Selecciona materiais para a fabricación en carpintaría e moble, aplicando métodos de optimización.	38

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Selecciona materiais para a fabricación en carpintaría e moble, aplicando métodos de optimización.	SI
RA2 - Prepara a fabricación de elementos de madeira e derivados, marcando pezas e determinando operacións de mecanizado convencional.	SI
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identifica os riscos asociados e adopta as medidas necesarias para os previr.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Comprobase a lista de despezamento de materiais interpretando a documentación técnica.
CA1.2 Comprobase que os materiais que se vaian mecanizar teñan a calidade requirida.
CA1.3 Comprobase que as dimensións dos materiais sexan as adecuadas para reducir o desperdicio de material.
CA1.4 Previuse o sobredimensionamento de material para asegurar durante o mecanizado a forma e a dimensión correctas finais.
CA1.5 Colocouse o material resultante do xeito indicado para evitar deformacións.
CA1.6 Almacenáronse ou elimináronse os restos de material segundo sexa o caso.
CA1.7 Respectáronse os obxectivos de calidade no proceso de selección e aproveitamento óptimo de materiais.
CA1.8 Demostrouse predisposición cara á aprendizaxe.
CA1.9 Adoptouse un comportamento e unha actitude de responsabilidade e de respecto polo traballo en equipo, e cara aos compañeiros e as compañeiras.
CA2.1 Comprobase a dispoñibilidade de materiais e medios para a fabricación.
CA2.2 Seleccionouse o material idóneo.
CA2.3 Asegurouse a factibilidade do proceso de fabricación das pezas que se desexe obter en función dos recursos dispoñibles.
CA2.4 Realizouse a marcaxe da primeira peza de referencia.
CA2.5 Asignáronse máquinas e persoal para as necesidades de fabricación.
CA2.6 Planificouse o fluxo de traballo en función dos recursos dispoñibles.
CA2.7 Realizáronse os patróns requiridos.
CA2.8 Marcáronse as pezas con curvaturas considerando a resistencia do material.
CA2.9 Colocouse o material e ferramenta auxiliar necesaria en cada fase do proceso de fabricación.

Criterios de avaliación
CA2.10 Demostrouse predisposición cara á aprendizaxe.
CA2.11 Adoptouse un comportamento e unha actitude de responsabilidade e de respecto polo traballo en equipo, e cara aos compañeiros e as compañeiras.
CA6.1 Indicáronse as zonas destinadas a cada tarefa.
CA6.2 Identifícanse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, utensilios, máquinas e medios de transporte.
CA6.2.1 Identificar os riscos e o nivel de perigo que supón o manexo de material, madeira e produtos de primeira transformación. Uso de elementos de seguridade para a súa manipulación.
CA6.3 Identifícanse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas, máquinas e utensilios.
CA6.3.1 Identificar as causas de accidentes na manipulación materiais e na elaboración de listas de despezamento.
CA6.5 Relacionouse a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas coas medidas de seguridade e protección persoal requiridas.
CA6.5.1 Manipular os diferentes materiais empregando medidas de seguridade requiridas en cada caso.
CA6.7 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.1.e) Contidos

Contidos
Técnicas de aproveitamento óptimo do material.
Técnicas de eliminación e reciclaxe de restos.
Tipos de materiais (madeiras, taboleiros, etc.).
Documentación técnica (fluxos de traballo).
Planos de fabricación: interpretación.
Máquinas convencionais e industriais, e equipamentos de fabricación, prensaxe e encolamento.
Instrumentos de medición e comprobación.
Principios do mecanizado por arranque de labra, serraxe, etc.
Operacións de mecanizado.
Procesos de fabricación.
Identificación de riscos.
Identificar as causas de accidentes na manipulación materiais e na elaboración de listas de despezamento.
Determinación das medidas de prevención de riscos laborais.
Determinar as medidas de prevención no uso de materiais, empregando medidas de seguridade requiridas en cada caso.
Equipamentos de protección individual.
Uso de equipamento profesional indevidual (EPIs) na manipulación e elaboración de lista de materiais que se vaian a mecanizar.
Protocolos de accidentes.
Determinar protocolo de accidentes na selección de material para a fabricación.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Posta a punto das máquinas de mecanizado e mantelas operativas	38

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Pon a punto máquinas de mecanizado convencional, axustando os seus parámetros, e verifica primeiras pezas.	SI
RA5 - Mantén operativas máquinas e equipamentos, realizando e describindo operacións de limpeza, afiadura de ferramentas e substitución de elementos.	SI
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identifica os riscos asociados e adopta as medidas necesarias para os previr.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Montáronse as ferramentas de corte nas máquinas e nos equipamentos de fabricación.
CA3.2 Axustáronse os parámetros das máquinas.
CA3.3 Estableceuse a secuencia do mecanizado da peza.
CA3.4 Preparáronse os materiais para o seu mecanizado, sen que afecte o proceso.
CA3.5 Organizouse o transporte dos materiais nas zonas de mecanizado.
CA3.6 Instaláronse e axustáronse os elementos de seguridade e alimentación nas máquinas e nos equipamentos.
CA3.7 Comprobouse que a zona de traballo estea en condicións para iniciar as operacións de mecanizado.
CA3.8 Verificouse que as características da primeira peza sexan as esperadas e estableceuse unha ratio de mostraxe.
CA3.9 Demostrouse predisposición cara á aprendizaxe.
CA3.10 Adoptouse un comportamento e unha actitude de responsabilidade e de respecto polo traballo en equipo, e cara aos compañeiros e as compañeiras.
CA5.1 Detectouse cando é necesario facer operacións de mantemento.
CA5.2 Definíronse as operacións de mantemento de primeiro nivel, aplicando as recomendacións de fábrica indicadas nos manuais de uso.
CA5.3 Realizáronse as operacións de mantemento operativo establecidas.
CA5.4 Realizáronse as operacións de mantemento preventivo determinadas.
CA5.5 Mantívose a zona de traballo limpa e ordenada.
CA5.6 Substituíronse as ferramentas de corte non operativas (coitelas, serras, etc.).
CA5.7 Xerouse un histórico de incidencias de máquina e de operacións de mantemento, etc.
CA5.8 Demostrouse predisposición cara á aprendizaxe.

Criterios de avaliación
CA5.9 Adoptouse un comportamento e unha actitude de responsabilidade e de respecto polo traballo en equipo, e cara aos compañeiros e as compañeiras.
CA6.2 Identificáronse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, utensilios, máquinas e medios de transporte.
CA6.2.2 Identificar os riscos e peligros añadidos a manipulación de elementos usados nas máquinas (fresas, coitelas, serras, brocas.etc)
CA6.3 Identificáronse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas, máquinas e utensilios.
CA6.3.2 Identificar as causas de accidentes máis frecuentes a hora das operacións de mantemento das máquinas, así como na manipulación de útiles para a elaboración de pezas no mecanizado.
CA6.5 Relacionouse a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas coas medidas de seguridade e protección persoal requiridas.
CA6.5.2 Manipular as ferramentas e útiles de corte na posta a punto das máquinas empregando as medidas de seguridade.

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Montaxe e axuste de ferramentas.</p> <p>Riscos: medidas de protección.</p> <p>Secuencias de mecanizado.</p> <p>Manuais de mantemento.</p> <p>Ferramentas de mantemento.</p> <p>Operacións de mantemento.</p> <p>Mantemento operativo e preventivo.</p> <p>Identificación de riscos.</p> <p>Identificar as causas de accidentes máis frecuentes a hora das operacións de mantemento das máquinas, así como na manipulación de útiles para a elaboración de pezas no mecanizado.</p> <p>Determinación das medidas de prevención de riscos laborais.</p> <p>Determinar as medidas de prevención cando se manipulan ferramentas e útiles de corte na posta a punto das máquinas.</p> <p>Equipamentos de protección individual.</p> <p>Uso de equipos profesionais de protección (EPIs) na posta a punto das máquinas e montaxe dos elementos de corte.</p> <p>Protocolos de accidentes.</p> <p>Determinar protocolo de accidentes no proceso de posta a punto e preparación das máquinas para o mecanizado.</p>

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Obter pezas e subconjuntos coas máquinas convencionais.	82

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Obtén pezas e subconxuntos realizando operacións de mecanizado-prensaxe, e verifica a calidade do produto.	SI
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identifica os riscos asociados e adopta as medidas necesarias para os previr.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Comprobase o estado das ferramentas, e o axuste das máquinas e dos equipamentos de protección.
CA4.2 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual e valorouse a súa utilidade.
CA4.3 Simulouse o percorrido da primeira peza coa máquina parada, e comprobáronse as medidas de seguridade.
CA4.4 Establecéronse correccións en caso de desviacións (velocidades de rotación, ferramentas, avances dos materiais, etc.).
CA4.5 Recubrironse os cantos e/ou as superficies de acordo co acabado final requirido.
CA4.6 Encoláronse e prensáronse as pezas cos materiais definidos na documentación técnica cos equipamentos e os medios establecidos.
CA4.7 Comprobase que o tempo de mecanizado da peza sexa o mínimo posible para os requisitos esixidos.
CA4.8 Verificouse a calidade do produto elaborado realizando as comprobacións requiridas e, de ser o caso, aplicáronse as medidas correctoras establecidas.
CA4.9 Comprobase que a ergonomía adoptada evite lesións ou doenzas.
CA4.10 Demostrouse predisposición cara á aprendizaxe.
CA4.11 Adoptouse un comportamento e unha actitude de responsabilidade e de respecto polo traballo en equipo, e cara aos compañeiros e as compañeiras.
CA6.2 Identifícanse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, utensilios, máquinas e medios de transporte.
CA6.2.3 Identificar os riscos e o nivel de perigo que supón o manexo das diferentes máquinas usadas no proceso de mecanizado.
CA6.3 Identifícanse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas, máquinas e utensilios.
CA6.3.3 Identificar e analizar as posibles causas de accidentes no proceso de mecanizado. Uso de material de seguridade.
CA6.4 Descríbense os elementos de seguridade (proteccións, alarmas, paros de emerxencia, etc.) das máquinas e os equipamentos de protección individual (calzado, protección ocular, indumentaria, etc.) que se empregan nas operacións de mecanizado.
CA6.5 Relacionouse a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas coas medidas de seguridade e protección persoal requiridas.
CA6.5.3 Mecanizar empregando as normas de seguridade establecidas en cada caso.
CA6.6 Determináronse as medidas de seguridade e de protección persoal que cumpra adoptar na preparación e na execución das operacións de mecanizado.

Criterios de avaliación
CA6.8 Operouse coas máquinas respectando as normas de seguridade.
CA6.9 Identificáronse as posibles fontes de contaminación ambiental.
CA6.10 Xestionáronse os residuos xerados de acordo co protocolo establecido.
CA6.11 Descríbironse os protocolos en caso de accidentes.
CA6.12 Demostrouse predisposición cara á aprendizaxe.
CA6.13 Adoptouse un comportamento e unha actitude de responsabilidade e de respecto polo traballo en equipo, e cara aos compañeiros e as compañeiras.

4.3.e) Contidos

Contidos
<p>Características e parámetros de control.</p> <p>Colocación nas operacións de mecanizado.</p> <p>Recubrimiento e protección de superficies.</p> <p>Prensaxe e encolamento.</p> <p>Control de calidade.</p> <p>Identificación de riscos.</p> <p>Identificar e analizar as posibles causas de accidentes no proceso de mecanizado. Uso de material de seguridade.</p> <p>Determinación das medidas de prevención de riscos laborais.</p> <p>Determinar as normas de prevención e riscos laborais establecidas a hora de mecanizar.</p> <p>Prevención de riscos laborais nas operacións de mecanizado.</p> <p>Sistemas de seguridade aplicados ás máquinas de mecanizado.</p> <p>Equipamentos de protección individual.</p> <p>Uso de equipamento profesional individual (EPIs) no proceso de mecanizado.</p> <p>Protocolos de accidentes.</p> <p>Determinar protocolo de accidentes no proceso de mecanizado.</p>

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

UD1- Seleccionar mediante o estudo de documentación técnica que tipos de materiais, madeiras, taboeiros etc, se van a usar.

-Elaborar unha lista de despedazamento e determinar a calidade do material a utilizar, marcar adecuadamente o material para o seu aproveitamento, prevendo o sobredimensionamento.etc.

-Desenvolver o proceso de fabricación das pezas que se desexen obter.

-Marcado das pezas con curvatura e facer patróns.

UD2-Preparar máquinas para mecanizar

-Colocación do material e ferramenta auxiliar.

-Montaxe de ferramentas de corte para iniciar o mecanizado, axustalas e establecer secuencias de fabricación de pezas coas máquinas.

-Montaxe de elementos de seguridade nas máquinas.

-Operacións de mantemento nas máquinas, de limpeza de zonas de traballo.

-Cambiar ferramentas de corte non operativas (coitelas, serras, etc.).

-Estado das ferramentas, axuste das máquinas.

-Selecccionar dos equipamentos de protección individual e valorar a súa utilidade.

UD3- Obter pezas e conxuntos coas máquinas convencionais.

-Mecanizar coas máquinas do taller de, aplicando as normas de protección.

-Facer as pezas que se necesitan, analizando a súa calidade de fabricación.

-Facer o almacenamento e eliminación dos restos sobrantes do mecanizado.

-Cumprir as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identificando os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

NOTAS PARCIAIS

A) Evolución de coñecementos, actitudes e destrezas, na realización de montaxes de carpintería e moble cualificados coas probas practicas que incluiran os seguintes apartados:

-Organiza a montaxe de mobles e carpintería. ----- 10%

-Selección das máquinas para a montaxe ----- 10%

-Compoñer conxuntos, empregando as medidas de seguridade. ----- 20%

- Montaxe de ferraxes e accesorios.----- 20 %

B) Proba final de avaliación. Aplicación dos coñecementos, actitudes e destrezas nun caso práctico, avaliado mediante tabla de indicadores aplicados sobre a peza do caso práctico, e lista de cotexo sobre o traballo individual durante a proba ----- 40%

NOTAS FINAIS Dado o carácter progresivo dos contidos, cada avaliación recupera a avaliación anterior, considerándose superado o curso se a nota da avaliación final é igual ou superior a 5.

As cualificacións do alumnado levaranse cabo unha vez cada trimestre e nas datas que estableza xefatura a de estudos.

A cualificación da avaliación será un valor numérico sen decimais entre 1 e 10.

Para aprobar o alumnado ten que obter unha cualificación igual ou superior a 5

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

No caso de que houbese alumnado que teña que recuperar este módulo, terá que levar a cabo unha serie de exercicios, tanto teórico-práctico como teóricos, coa finalidade de que poida acadar os coñecementos e os procedementos mínimos esixibles establecidos nesta programación. As actividades de carácter teórico que poderán ser realizadas de forma autónoma polo alumnado e sempre baixo a supervisión e o apoio do profesorado, serán as seguintes:

- Seleccionar que tipos de materiais, madeiras, taboeiros etc, se van a usar.
- Elaborar unha lista de despedazamento, marcar adecuadamente o material.
- Preparar máquinas para mecanizar e a colocación do material e ferramenta auxiliar.
- Montaxe de ferramentas de corte para iniciar o mecanizado, axustalas e establecer secuencias de fabricación de pezas coas máquinas.
- Montaxe de elementos de seguridade nas máquinas.
- Estado das ferramentas, axuste das máquinas.
- Obter pezas e conxuntos coas máquinas convencionais.
- Mecanizar coas máquinas do taller de, aplicando as normas de protección.
- Facer as pezas que se necesitan, analizando a súa calidade de fabricación.
- Cumprir as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identificando os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

No caso de perda da avaliación continua por faltas de asistencia (en relación co NOF do CIPF e en relación á carga horario deste módulo enténdese que a perda do dereito á avaliación continua chega ao superar o 10% do total de horas da materia) o sistema de avaliación deste alumnado será o aplicado co resto do alumnos durante todo o curso, pero coas seguintes peculiaridades:

A) Unha proba ao final do curso de contido teórico-práctico, esta terá os seguintes apartados:

- Seleccionar que tipos de materiais, madeiras, taboeiros etc, se van a usar.
- Elaborar unha lista de despedazamento, marcar adecuadamente o material.
- Preparar máquinas para mecanizar e a colocación do material e ferramenta auxiliar.
- Montaxe de ferramentas de corte para iniciar o mecanizado, axustalas e establecer secuencias de fabricación de pezas coas máquinas.
- Montaxe de elementos de seguridade nas máquinas.
- Estado das ferramentas, axuste das máquinas.
- Mecanizar coas máquinas, empregando as medidas de seguridade.
- Obter pezas e conxuntos coas máquinas convencionais.
- Facer as pezas que se necesitan, analizando a súa calidade de fabricación.

-Cumprir as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identificando os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr. ----- 60%

B) Aplicación dos coñecementos e destrezas nun caso práctico -----

40%

Esta proba ten un peso do 100% na nota final. É necesario obter unha cualificación mínima na proba dun 5 sobre 10 para lograr a condición de apto no módulo.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Para levar a cabo o seguimento da programación, o equipo docente, formado por todos os profesores que imparten clase no ciclo formativo, celebraremos, unha vez ao mes, unha xuntanza para analizar o grao de cumprimento das programacións. Para facer este seguimento utilizarase o modelo establecido polo sistema de xestión da calidade implantado no centro, no que se concretarán, tanto o grao de cumprimento da programación, como as modificacións levadas a cabo na mesma, coa xustificación do por qué destas modificacións, así como as propostas de mellora da mesma. Este documento servirá de base para a elaboración da programación do vindeiro curso.

O seguimento de avaliación docente se fará de acordo co proceso de actividades de aula, mediante a enquisa de satisfacción do labor docente (Modelo vixente ... MD91SA03)

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ao principio de curso, unha vez pechado o prazo de matrícula, o equipo docente celebraremos unha xuntanza de avaliación inicial para coñecer as características e a formación previa de cada alumno/a. Nesta avaliación o titor/a dará toda a información dispoñible sobre as características xerais do grupo.

En base a toda esta información tomaranse os acordos pertinentes, especialmente aqueles que teñan que ver con aspectos de flexibilización modular na duración das ensinanzas.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Naqueles casos en que o alumnado non acadase os obxectivos mínimos establecidos en cada avaliación, estableceranse medidas de reforzo para que poida acadar os mínimos previstos nesta programación.

Estas medidas consistirán en traballos que poidan ser efectuados de forma autónoma polo alumnado, baixo a supervisión e colaboración do profesor, e na repetición daqueles traballos de taller nos que non acadou o mínimo esixible.

Tamén en aqueles casos que sexa pertinente poderá levarse a cabo unha flexibilización modular na duración das ensinanzas.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A enseñanza dos valores nunha sociedade democrática, libre, tolerante, plural, etc., continúa sendo unha das finalidades prioritarias da educación,

tal e como se pon de manifesto nos obxectivos de tódalas etapas educativas e nos específicos de cada unha das áreas de coñecemento. De feito, os valores cívicos e éticos (educación para a paz, a saúde, a igualdade entre sexos, a sexualidade, a educación do consumidor, a educación vial, a educación ambiental e a educación intercultural) intégranse transversalmente en todos os aspectos do currículo.

Educación para a convivencia.
Fomentaremos o respecto pola autonomía dos demais e o diálogo como maneira de resolver os conflitos, traballando o debate ou o coloquio.

Educación para a saúde.
Neste sentido resaltaremos a importancia do benestar físico, psíquico, individual, social e ambiental.

Educación para a paz.
Fomentaremos a relación con outras persoas e a participación en actividades de grupo con actitudes solidarias e tolerantes, superando inhibicións e prexuízos, recoñecendo e valorando críticamente as diferenzas de tipo social e rexeitando calquera discriminación baseada en distincións de raza, sexo, clase social, crenzas e outras características individuais e sociais.

Educación do consumidor.
Trataremos este tema mediante a análise de anuncios publicitarios televisivos, intentando fomentar unha actitude crítica e responsable fronte ó consumo e os mecanismos do mercado.

Educación non sexista.
Identificaranse aqueles trazos sexistas da lingua, intentando resolver a discriminación mediante formas adecuadas.

Educación ambiental.
A través da visualización de documentais televisivos reflexionarase sobre problemas medioambientais, contemplando posibles solucións.

Educación vial.
Fomentaranse condutas e hábitos de seguridade vial encamiñadas a facer un uso correcto da vía pública, analizando criticamente as mensaxes verbais relacionadas cos automóviles.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

non se contemplan actividades complementarias

10. Outros apartados

10.1) Información

Ao inicio do curso, infórmase aos alumnos/as dos contidos da programación, UF (unidades formativas) que están compostas de UD (Unidades didácticas) e dos CA (criterios de avaliación) que recollen e se van a aplicar.

As programacións estarán publicadas no intranet do centro: <https://www.deu.xunta.gal/centros/cifpxunqueira/>

Unha vez informados, pasaráselles o rexistro de entrega da programación didáctica para que a asinen.